

༡༡། །མཐའ་བྲལ་གྱི་རིགས་པའི་དཀའ་གནས་གསལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

@001B ༡༡༡། །ན་མོ་གྲུ་རུ་མ་རྩུ་གྲོ་ལ། རབ་འབྱམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མུང་པོ་གཞོན་རྒྱུ་རོལ་པར་རྣམ་ཆགས་པ། །རྒྱལ་བའི་ཡབ་གཅིག་ཟུར་མུད་ལྔ་པ་

དམར་སེར་གོས་བཟང་གཞོན་རྒྱུ་རྒྱ། །ཀྱན་ནས་འཛིན་པའི་རྒྱ་མེད་སྒྲ་མ་བཙོང་ཁ་པ་ཞེས་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ། །བྲགས་སྒྲན་ལ་ཆགས་སྒྲས་བཅས་རྒྱལ་བས་རབ་བསྐྱགས་མེ་ཏོག་འཐོར་

དེར་འདུད། །གང་གིས་ཉར་བསྐྱན་དེ་མེད་ཕྱོགས་གྱི་མགོན། །སྤྱང་ན་དུག་སྤྱལ་ཁར་ཆགས་རྒྱུང་ཤུགས་གྱིས། །དུབ་ཆེ་མཁུན་དཔྱོད་མགྱུ་འི་ཆ་ཡིས་ཀྱང་། །ངལ་གསོ་སྤར་མཁས་

ཆོས་གྱི་རྒྱལ་མཆན་རྒྱལ། །བསྐྱན་འོས་མེད་བྱུང་ཡོན་ཏན་བདུད་རྩི་འོ། །མ་ལུས་སྤྱད་པའི་རྣམ་དཔྱོད་བུམ་བཟང་ཅན། །ཀྱན་ལ་འཆི་མེད་གོ་འཕང་སྤར་བའི་སྒོ། །རྒྱལ་ཀྱན་ངོ་བོ་རྩ་

@002A ༡༡༡། །བའི་སྒྲ་མར་འདུད། །བཅུ་གཉིས་བདག་པོས་ཉིན་མོའི་དུས་དང་དེས་ནི་པད་གཞོན་འདབ་མ་དང་། །དེས་ནི་སྤྱང་རྩི་འོ་དོག་པ་ཡང་སྤེ་དེས་ཀྱང་རྒྱ་དུག་དགའ་

བདེ་བཞིན། །མེད་བྱུང་དམ་པའི་མཐུ་དཔལ་གྱིས་ནི་ཁོ་བོའི་སྒོ་གོས་རྒྱས་མཛད་ནས། །མ་ལུས་ངོ་མཆར་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁའ་ལ་ཉི་བཞིན་སྤྱོད་བྱུར་ཅིག །རྒྱ་ཆེན་གསུང་རབ་ལྟ་

མར་ནམ་ཅིན་པའི། །ཕུལ་བྱང་བསིལ་ལྡན་བདག་པོར་མ་རེག་ཀྱང་། །རྣམ་དཔྱོད་ཇོ་ཉའི་ཐོར་ཚུགས་བཙོར་བ་ན། །དྲི་མེད་ལེགས་བཤད་གརྒྱ་ཅི་ཡང་འབབ། །རྣམ་མང་གཞུང་ལུགས་

བལྟས་པའི་ངལ་ཡུས་དང་། །ཆོག་གི་སྒོམ་པས་གཞན་དག་ཟིལ་གཞོན་ཅིང་། །རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་གྲགས་སྒྲུལ་གྲིས་མཐོ་བའི། །མཁས་སྒོམ་སྤིང་ལ་བྱག་རྩ་བརྒྱ་སྟེར་མོད། །དེ་ལྟ་ན་

@002B ཡང་རང་ཉིད་མཁས་པ་ཡི། །བྱ་བ་གསུམ་ལ་བག་ཆགས་འཇོག་སྤྱིར་དང་། །དུ་མའི་གསུང་གིས་བསྐྱེད་པའང་དང་བྱངས་ཏེ། །དཀའ་གནས་གཞུང་ལུགས་ཅི་རུས་འཆད་ལ་

སྟོ། ༥ །དེ་ཡང་སྐྱེ་བོ་མཆོག་གི་ཆོས་ལུགས་སམ་

བྱ་བ་ནི་སངས་རྒྱས་བཙུགས་པའི་ལྡན་འདས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཉམས་པར་སྟེལ་བ་ལ་སྒོ་དུ་མ་ནས་ཞུགས་པ་སྟེ། །བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སོ། །དེ་ལས་ནི་རང་དང་གཞན་གྱི་གནས་

སྐབས་དང་། །མཐའི་འབྲས་བུ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་

ཐམས་ཅད་འབྱུང་བས་བདག་གཞན་ཆོས་པའི་སྒོ་སྒྲན་མེད་པ་སྟེ། །དེ་ལ་འཇུག་པ་ནི་བྱ་བ་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་སྒྲན་དུ་མེད་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱིར་སྤྱི་རོལ་པ་དག་གིས་ཐོས་པ་དང་ཚུད་

པ་ཙམ་ལྟར་ལེན་པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར། །སྒྲུབ་པ་

ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཐོས་པ་སོགས་ཇི་ཐོག་མཁོ་ན་ནས་བྱས་ཏེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་ཚ་གྲང་ལྟར་མི་འགལ་བར་གཅིག་གྲོགས་སུ་གཅིག་འགྲོ་བ་ཞིག་གནད་དམ་པར་བཟུང་ཞིང་རྒྱལ་བའི་
བསྟན་པ་ཉག་གཅིག་འཇུག་ངོགས་སྒྲ་ན་མེད་པའོ་ཞེས་བྱ་

བར་ཤེས་ནས་འཇུག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་མིང་ཙམ་གྱིས་ཆོམ་པ་མ་ཡིན་པར། སྤིང་ནས་ཐར་འདོད་སྦྱིས་པ་དེ་ལ་གང་ལས་ཐར་ན་ཐར་པར་འགྲོ་བའི་སྤྲུག་ཀྱན་གྱི་ཙ་
བ་ཀྱན་ནས་གཙོད་པའི་གཉེན་པོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་

བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དེ་བསྟན་དགོས་ཤིང་། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ནི། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཤེས་རབ་དེའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ནི། ཇི་སྟེད་དུ།
ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །བྱབ་པས་

@003A ༄༄༅། །ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། སྒྲོམ་རིམ་བར་བ་ལས། བཙམ་ལྟན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཐམས་ཅད་ནི་ལེགས་པར་གསུངས་པ་སྟེ། མངོན་སུམ་དུ་འམ། བརྒྱད་པས་
དེ་ཁོ་ན་མངོན་སུམ་དུ་གསལ་

བར་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཁོ་ན་ལ་གཞི་ལ་བཞིན་དོ། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ལ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབབས་དགོས། དེ་ལ་མེད་རྒྱུའི་བདག་དེ་གལ་ཏེ་གྲུབ་ན་
འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་གོ་སྒྲུལ་དུ་ཆོག་ཙམ་མ་

ཡིན་པར་ངོས་ཟེན་དགོས་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་དགག་བྱའི་ངོས་འཛིན་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པ་ཞིག་གལ་ཆེ་ཞིང་། དེ་ལྟ་བུའི་

དགག་བྱ་དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཐལ་འབྱུང་པའི་ལྷགས་མཆོག་ངེ་མ་མེད་པ་ལྟར་དུ་ངེས་པར་འདོད་ན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་དག་གི་ལྷགས་དང་སོ་སོར་བྱེད་པར་བྱས་
ནས་ལྷགས་དེ་དག་དང་མ་འདྲེས་པར་

བྱེད་པ་ལ། ལྷགས་དེ་དག་གི་འདོད་རྒྱལ་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཤིང་། བྱེད་པར་ཐལ་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་བྱེད་པར་ཤེས་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱི་དགག་བྱའི་སྤྱ་རགས་ཀྱི་བྱེད་པར་བྱེད་པ་
གལ་ཆེ་བས། དེ་ཡང་གཙོ་བོར་ཀྱན་

རྫོག་འདོད་ཚུལ་གྱི་དབང་གིས་ཡིན་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་། རང་རྒྱུད་པས་བྱམ་པ་ལྟ་བུ་ལ་རང་ངོས་ནས་བྱལ་པ་དེ་བྱམ་པའི་ཀྱན་རྫོག་པའི་སྒྲོད་ལུགས་ཡིན་པར་འདོད་ཅིང་། དེ་ལྟ་བུའི་
ཀྱན་རྫོག་པའི་སྒྲོད་ལུགས་ཏེ། ཐལ་

@003B འབྱུང་པའི་ལུགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཕྱ་མོ་ཡིན་པ་སོགས་ལུགས་དེ་གཉིས་ཀྱི་དགག་བྱ་ལ་ཕྱ་རགས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཁོ་བོས་ཀྱང་མདོར་བསྡུས་ཤིག་གཞན་དུ་བཤད་ཟིན་ལ་
གཙོ་བོར་ལམ་རིམ་ཆེན་མོ་སོགས་སུ་ཞིབ་ཏུ་

བལྟ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བའི་འགག་བྱ་ལྟ་ འགག་པའི་རིགས་པ་ལ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་འཕགས་པ་ཀླ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་གྲིས་ནི་གཙོ་བོར་དོན་གཟུགས་མའི་གཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ཏེ། མཉམ་ཉིད་
བཅུའི་ནང་ནས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་

ཉིད་གཏན་ལ་འབབས་པའི་དབང་དུ་མཛད་ནས། དབྱ་མ་རྩ་བར། བདག་ལས་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་དང་། དཔལ་ལྷན་རྒྱ་བས་ཀྱང་། འཇུག་པར། དེ་ཉིད་དེ་ལས་འབྱུང་མིན་ཞེས་སོགས་རང་
བཞིན་གྲིས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཚུལ་རྒྱས་

པར་བཤད་པ་མཛད་དོ། །འོན་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་སུ་ཞིག་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་ལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པར་གཟེགས་ཤིན། དེ་ཡང་འཕགས་པ་ལྷ་མོ་རྗེས་འབྲང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
འཕགས་པ་ཁྱ་སྦྱབ་དང་བྱད་པར་མེད་པར་

ཡིད་ཆེ་བའི་གནས་སུ་བྱེད་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་འདི་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལས་སོགས་པས་དགག་པ་མང་དུ་མཛད་ཀྱང་། ཟླ་བས་ནི་སློབ་དཔོན་དེ་ཉིད་འཕགས་པ་ཁྱ་སྦྱབ་ཀྱི་དགོངས་
པ་འགྲེལ་པ་ལ་མྱ་དུ་བྱུང་བར་གཟེགས་

ཏི། དེའི་འགྲེལ་པའི་སྟངས་སྒྱུ་ཤིའི་དགོངས་པ་འཆད་པ་ལྟར་མཛད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་གཞིར་བཞག་དཔལ་ལྡན་ཟླ་བས་ལེགས་བཤད་ཀྱི་འཐད་པས།
ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལས་སོགས་པའི་རྩོད་

@004A ༄། །པ་སུན་འབྱེན་ལུགས། གངས་ཅན་གྱི་ཤིང་རྩ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གཙོང་ཁ་པའི་དགོངས་དོན་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་གསལ་བར་མཛད་པ་བཞིན།
ལུང་དང་རིགས་པའི་དབང་ཕུག

རྩེ་བཙུན་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་གསུང་གི་རྩེས་སྤྱུ་ཞུགས་ཏེ་བཤད་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་སྤར་བཤད་པའི་དགག་བྱ་རང་ངོས་ནས་བྱལ་པ་དེ་ཚེས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་
དགོས་ནའང་། ཐོག་མར་འདུས་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་

བཀག་ན་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འགོག་སྤྱི་ལ། འདུས་བྱས་ལ་ཡང་སྐྱེ་གནས་འཇིག་གསུམ་ལས། སྐྱེ་བ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་བཀག་ན་གཞན་གཉིས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་པ་ཁེགས་
སོ། །དེའི་ཕྱིར་འདུས་བྱས་རང་བཞིན་གྱིས་

སྐྱེ་ན། སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་པོ་གང་རུང་ཞིག་ལས་མ་འདས་པས་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་དགག་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་ཐོག་མར་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གངས་ཅན་སྐྱེ་བར་སྤྱི་བ་དག་འདོད་དོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་
ན། སྤྱི་བྱ་ལྟ་བུ་རང་གི་རྒྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་

ནས་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་ལ་གལ་ཏེ་སྟོན་མེད་པ་ཞིག་གསར་དུ་སྐྱེ་ན་ནི་རི་བོང་གི་རྩ་ཡང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བ་དང་། བྱེ་མ་ལས་ཀྱང་ཏིལ་མར་འབྱུང་བར་ཐལ་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པས་སོ། །དེས་ན་
བདག་ལས་སྐྱེ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་སྤྱི་བྱ་ལས་སྤྱི་

གུ་སྐྱེ་བའི་དོན་འདི་ལྷོ་ཆེན་ལས་ལག་དོ། །མ་ཡིན་གྱི་ས་སྐྱ་ག་ཉིས་པན་ཚུན་ཐ་དད་པ་ཁོ་ནར་འདོད་ཀྱང་། རང་བཞིན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བར་སྐྱས་པ་ཉིད་
གྱིས། ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་

@004B ཡང་སྐྱ་གུ་འི་རང་བཞིན་ཡིན་པས། སྐྱ་གུ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བར་སྐྱས་ལ། དེ་ལྟར་སྐྱ་གུ་རང་གི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་བའི་བདག་སྐྱེ་འདོད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ཡང་ས་བོན་
གྱི་དུས་ཀྱི་སྐྱ་གུ་མི་གསལ་བ་རྒྱུར་བྱས་ནས་གསལ་

བའི་སྐྱ་གུ་འབྲས་བུར་མི་འདོད་པར་གསལ་ཏེ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན། མི་གསལ་བའི་སྐྱ་གུ་ལས་གསལ་བའི་སྐྱ་གུ་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲངས་བཞིན་དུ་སྐྱ་གུ་ལས་སྐྱ་གུ་མི་སྐྱེ་ཞེས་འདོད་པ་དང་། སྐྱ་
གུ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་ཁས་སྒྲངས་པ་ནམས་ཀྱན་

ནས་མི་འགྲིགས་པས། གྲངས་ཅན་དེ་ཅམ་དུ་སྤྱི་རེལ་པའི་རིགས་པ་སྐྱ་བའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་སྐྱ་གུ་མི་གསལ་བ་རྒྱུ་དུས་ན་ཡོད་པ་དེ་སྐྱེ་རྒྱུར་བྱས་ནས། རྒྱ་ས་
བོན་དང་རྒྱེན་རྒྱ་ལྟད་ལས་སོགས་པས་གསལ་

བར་བྱས་པ་ན་སྐྱ་གྲུ་གསལ་བའི་ངོ་བོར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །རང་བཞིན་གཅིག་ཚུལ་ནི་སྐྱ་གྲུའི་རང་བཞིན་ཡང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་དང་ས་བོན་གྱི་རང་བཞིན་ཡང་སྐྱ་གྲུའི་རང་བཞིན་དང་།
ས་སྐྱ་གྲུ་གི་རང་བཞིན་ཡང་ཆུ་ལུད་གྱི་རང་བཞིན་ཡིན་

པ་སོགས་ས་སྐྱ་གྲུ་ཆུ་ལུད་སོགས་གྱི་རང་བཞིན་པར་ཡིན་ཚུར་ཡིན་དུ་འདོད་པ་ཡིན་གྱི་རང་བཞིན་གཅིག་ཚུལ་སངས་རྒྱས་པ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་རྒྱ་རྒྱུན་དང་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ལ་
བྱབ་པའི་རང་བཞིན་གཅིག་ཁོན་ཡིན་པ་ཞིག་

མེད་ན་རྒྱ་འབྲས་གྱི་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་པ་ཙམ་ཞིག་ལ་གོ་བར་སྒྲུང་དོ། །སློབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་གྱིས་དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར་བྱུང་པུ་ལི་ཏར། དེ་ལ་རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་
སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་

@005A ༄། ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡོད་
ཀྱང་སྐྱེ་ན་ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་ཐོག་མར་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས། རེ་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་བདག་སྐྱེ་མེད་པའི་དམ་བཅའ་བཀོད་ནས། དམ་བཅའ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པ་ན་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་

གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་དངོས་སུ་མ་བཀོད་པར། དམ་བཅའ་དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་པའི་ཐལ་འབྱར་ཙམ་ཞིག་དངོས་སུ་བཀོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་དེ་དག་གི་ཞེས་སོགས་མདོར་བསྟན་གཉིས་

དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་སོགས་རྒྱས་བཤད་གཉིས་སྐྱར་བ་ན་གསལ་བར་ཐོན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་དེས་དེའི་བསྐྱོག་ཕྱོགས་ཁས་ལེན་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་སྟོན་ཚུལ་གང་ཞེས་འདྲི་ན། དེའི་ལན་དུ་ཆོག་དོན་མཐར་

གྱིས་བཤད་པར་བྱའོ། །དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་གངས་ཅན་བྱོད་གྱིས་དངོས་པོ་བདག་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པ་ན། རང་གི་རྒྱུ་འབྱུངས་ནས་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་དགོས་

པར་འདོད་པས། དེ་ལྟར་ན་རང་གི་རྒྱའི་དུས་ན་མི་གསལ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོད་པར་འདོད་པའི་སྒྲ་གྲུ་ཆོས་ཅན། སྒྲར་ཡང་སྒྲིབ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟིན་
ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མ་ཁྲབ་ན། ས་བོན་འབའ་

@005B ཞིག་ཕྱི་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བརྒྱད་ནས་སྒྲིབ་ར་ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུབ་ཟིན་ཀྱང་སྒྲར་ཡང་བལྟ་བས་ནས་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་གཉིས་ཀྱིས་
གཞོད་པ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་ཐལ་འགྱུར་དེ་གཉིས་འདིར་

མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་བཤད་དོ། །དེ་ཡང་མདོར་བསྟན་གྱི་དེ་དག་ཅེས་པ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པ་དང་སྒྲར། སྒྲིབ་དོན་མེད་པ་ཉིད་
དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པ་རྒྱས་བཤད་ཀྱི་

ཡང་སྒྲིབ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེས་པ་དང་སྒྲར། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ། རྒྱས་བཤད་ཀྱི་ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྒྲིན་ནམ་ཡང་མི་སྒྲིབ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་པ་དང་སྒྲར་ཏེ། འདི་
ལྟར་དེ་དག་སྟེ་དངོས་པོ་རྣམས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་

གྲུབ་ཟིན་པ་ནི་སྤྲུལ་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེ་བ་ནི་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་པས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བ་སྟེ། སྐྱེ་བའི་ཕྱི་
མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་མདོར་

བསྟན་དང་། དངོས་པོ་བདག་གི་བདག་ཉིད་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ཟིན་ནས་ནི་སྤྲུལ་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་སྤྲུལ་ཡང་སྐྱེ་མི་དགོས་པ་ཅི་
ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ཡིན་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་ནི་

དངོས་པོ་དེའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡིན་ལ། ཅི་སྟེ་ཡོད་ཀྱང་སྟེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ནས་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་སྤྲུལ་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི། དུས་ནམ་གྱི་ཆོ་ཡང་སྐྱེ་བ་རྫོགས་པའི་མཐའ་མི་རྟེན་པ་ཡིན་
པས། ནམ་ཡང་མི་སྐྱེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །དོན་

@006A ༄། །བསྐྱེན་གངས་ཅན་གྱི་བདག་སྐྱེ་ཡོད་པའི་དོན། རྒྱུ་དུས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན་ལ། ལྷ་གྲུ་ལྷ་བྱ་ས་བོན་གྱི་དུས་ནས་རང་
གི་བདག་ཉིད་མ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད།

ས་བོན་གྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྟུ་གུའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་ས་བོན་གྱི་དུས་ཉིད་ནས་སྟུ་གུའི་ངོ་བོར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཟིན་ན་ནི། རང་གི་ངོ་བོ་རྫོགས་ཟིན་ནས་
གཞན་སུ་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ། དེས་

ན་ས་བོན་གྱི་དུས་ནས་བྱ་བ་ཟིན་པ་དེ་སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་དོ། །ཅི་སྟེ་ཡང་རང་གི་བདག་ཉིད་རྫོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་ནས་སྐར་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི་སྟུ་གུ་དེ་ཉིད་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྐྱེ་བས། དེའི་སྐྱེ་བ་
སྲིད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་བར་དུ་ཡང་མི་

རྫོགས་པར་འབྱུང་རོ་སྒྲུལ་དུ་དགོངས་པའོ། །འདི་ཡང་རང་འབྲེལ་ལས། གང་གི་ཕྱིར་བདག་ཉིད་ཡོད་པ་ཐོབ་པ་དེ་ཉིད་སྟུ་གུའི་རང་གི་བདག་ཉིད་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ཉིད་ལས་འབྱུང་བ་ལ་
ཡོན་ཏན་ལྷག་པ་འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།

ཡོད་པ་ཉིད་སྐར་ཐོབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོགས་དང་གནད་གཅིག་གོ། །འབྲེལ་པ་དེ་ལ་ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱིས་སྦྱོན་བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་སྦྱོན་མར། དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཏན་
ཆོགས་དང་དཔེ་མ་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་དང་།

གཞན་གྱིས་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར། སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོད་པས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་དེའི་ཚོས་བསྐྱོད་པའི་དོན་མངོན་
པས། དངོས་པོ་ནུམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་

@006B འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱུང་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་འབྱུང་ལ། འདིའི་
སྐྱོན་གསུམ་བསྟན་ཏེ། ཉུགས་དཔེ་ཡང་དག་མ་བཟོད་པའི་

སྐྱོན་དང་། ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྐྱོན་དང་། སྒྲགས་ཡོད་པའི་སྐྱོན་དང་གསུམ་མོ། །གོང་མ་གཉིས་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་པ་ཡན་གྱིས་བཤད་ལ། ཕྱི་མ་ནི། སྐབས་ཀྱི་དོན་ཞེས་པ་ནས་
འགལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་

བཤད་དོ། །དེ་ཡང་གོ་བདེ་བར་བཟོད་ན། འབྲེལ་ངག་དེ་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སྒྱིར་བཤད་ནས། མི་རིགས་རྩལ་སོ་སོར་འཆད་པ་ལ་གོང་ལྟར་གསུམ་ལས། གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་
མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་ནས། གཏན་

ཆོགས་ནང་གི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོས་ཅན། རོན་དམ་པར་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་བདག་སྐྱེ་འགོག་རྣམས་ཤིག་མ་བཟོད་ཅིང་། དཔེ་ཤེས་པ་བཞིན། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་
རྟགས་ཆོས་གཉིས་ལྡན་ཞིག་གྲང་མ་བཟོད་

པའི་ཕྱིར། དམ་བཅས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །གཞན་གྱིས་སྤྲོས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་གཞན་གྲངས་ཅན་གྱིས་འདི་སྐད་དུ། བྱོད་གྱིས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཟེར་བ་དེ།
མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་བདག་

ལས་མི་སྐྱེ་ཟེར་བ་ཡིན་ནམ། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རྩལ་གྱིས་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་ཟེར་བ་གང་ཡིན། དང་པོ་ལྟར་ན། གསལ་ཟིན་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཁོ་བོ་ཅག་གི་ལྷགས་ལ་
ཡང་གྲུབ་ཟིན་པ་ཡིན་པས། དེ་སྤྲོད་ཡང་ཁོ་བོ་

@007A ༄། །ཅག་གི་ངོར་བསྐྱབ་པ་ནི་འབྲེལ་མེད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། སྐྱེ་ལྡན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མི་གསལ་བའི་རྣམས་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་བྱབ་པ་བྱོད་རང་ཡང་
འདོད་དགོས་པས། བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ་

ཞེས་དམ་བཅའ་བ་དང་འགལ་ལོ། །ཞེས་དམ་བཅའ་ལ་སྒྲིམ་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་བཤད་དོ། །དེར་མ་ཟད་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཡང་ཕྱིར། ཞེས་
བྱ་བ་ལ། རྟོག་པ་གཞན་གྱི་ཚེད་པས་

སྐབས་ཉིད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཡང་མི་རིགས་སོ། །སྐབས་ཉིད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཞེན། བྱོད་གྱི་འབྲེལ་ངག་ ༄ འདི་སྐྱ་སོར་བཞག་ན་འབྲེལ་མེད་པས་བརྒྱུག་དགོས་ཞེས་འཆད་པ་ལ།
སྐབས་གྱི་དོན་ལས་བརྒྱུག་པས། ཞེས་

གསུངས། འབྲེལ་ངག་སྐྱ་སོར་བཞག་པ་ལ་སྐྱོན་ཅི་ཡོད་ཅི་ན། འདི་ལྟར་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ཡིན་ལ། སྐྱོར་བ་དེའི་རྟགས་སྟེ།

ཕྱོགས་ཆོས་མ་གྲུབ་པས་གང་ཡང་སྐྱབ་མི་རྒྱས་པས་སྐྱོར་བའི་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །གལ་ཏེ་སྐྱོར་བ་དེའི་རྟགས་སྟེ། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་འགོད་དོ་ཞེན།
མི་འཐད་དེ། སྐྱོར་བ་དེའི་ཕྱི་རྟོག་གྱི་

དོར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་བྱུང་པའི་ཆོ་བསྐྱབ་བྱ་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མ་བྱུང་པ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་
ཆེའོ། །དེས་ན་བསྐྱོག་དགོས་པར་མངོན་ལ་

@007B བསྐྱོག་ཚུལ་ནི་སྐབས་ཀྱི་དོན་ལས་བསྐྱོག་པས། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་བསྐྱོག་པའི་དོན་མངོན་པས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་
བཅས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་

པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་ཏེ། འགྲེལ་ངག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དོན་ལས་བསྐྱོག་དགོས་པ་གོང་ཏུ་བཤད་ཅིང་། དེའི་བསྐྱོག་ཚུལ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་སྐྱེ་བ་
མེད་དེ། སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་འདི་འགྲེལ་ངག་དེའི་སྐྱ་སོར་བཞག་གི་སྐབས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བ་དེའི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྐྱོག་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་འཕངས་པར་
འགྱུར་བ་དང་། དེའི་ཆོས་ཏེ་སྦྱོར་བ་

དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་སམ། ཏྲགས་བརྒྱེད་པས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ཐུག་པ་ཡོད་པ་སྟེ། དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་འབྱུང་བར་མངོན་པ་སྟེ་གསལ་ལོ། །འོ་ན་
དེ་ལྟར་བརྒྱེད་པ་ལ་སྐྱོན་

ཅི་ཡོད་ཅི་ན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བྱུང་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་བྱུང་པའི་མཐའ་ནི་འཕགས་པ་སྐྱེ་བ་ཡབ་སྐུ་གིས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་
པའི་རིགས་པའི་བསྐྱུང་བྱ་ཐམས་ཅད་

དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་བཤད་པས། འདིར་ཡང་བདག་སྐྱེ་བཅད་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་བསྐྱུང་བྱར་བྱེད་དགོས་པ་ལ། སྒྲོར་བ་འདིའི་བསྐྱུང་བྱས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་ནས་མ་ཡིན་
དགག་ཏུ་སོང་བས། གོང་དུ་བཤད་

@008A ༄༄༅། །པའི་སྐྱེའི་ཞབས་ཀྱི་བྱུང་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའོ། །དེ་ཡང་སྐྱབས་ཀྱི་དོན་ལས་བརྒྱེད་པས་ཞེས་པའི་སྐྱབས་ནི་འབྲེལ་ངག་སོན་བཞག་པའི་
སྐྱབས་སོ། །དོན་ནི་སྒྲོར་བའོ། །

བཟློག་པ་ནི་སོན་བཞག་པ་ལ་འབྲེལ་མེད་པས་བཟློག་དགོས་པ་འོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་འོ། །དེའི་ཆོས་ནི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དེའི་ཕྱོགས་ཆོས་ཏེ་
རྟགས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་འཇམ་

འབྲས་བྱ་མེད་པ་དང་ཐུག་པ་མེད་པ་འོ། །བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པ་ནི་བསྐྱབ་བྱ་དང་རྟགས་དེ་གཉིས་བཟློག་པའི་དོན་མངོན་པ་འོ། །དོན་གང་མངོན་ན་དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་
འགྱུར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་འབྲས་བྱ་དང་བཅས་

པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་དང་སྐྱེ་བ་ཐུག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་པ་རྣམས་རིམ་པ་བཞིན་མངོན་པ་འོ། །བྱུང་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ནི་གོང་ལྟར་རོ། །སྐབས་འདིར་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱངས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་པའི་གཞི་

ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་དམ་བཅས་ནས། དེ་སྐྱབ་པ་ན་དངོས་སུ་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོགས་མ་བཞོད་པར་དམ་བཅའི་བཟློག་ཕྱོགས་ལ་གཞོད་པ་སྟོན་
པའི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་དངོས་

ཟིན་ལ་བསྟན་པ་དེ་ཡིན་ལ། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པའི་འདོད་པ་ལོན་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར་ཡིན་ཏེ། ཐལ་འབྱུང་ཙམ་གྱིས་ནི་རང་ལུགས་ཀྱི་དམ་བཅའ་འབྱུང་པ་དང་དེ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེ་བར་མི་རྒྱས་
པས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་

@008B ཉིད་འདོད་པའི་གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཤིག་ནི་ངེས་པར་བརྗེད་ཡོད་པ་གཞིར་བཞག་ནས། དེ་ཡང་དངོས་ཟིན་གྱི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་དང་། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་
དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་གཉིས་ནི་བདག་སྐྱེ་མེད་

པར་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་ཉ་ཅང་མ་འབྲེལ་བས། སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པར་ཉིད་ཀྱང་མི་འདོད་པར་ངེས་ལ། དེས་ན་དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཏུ་འབྱུང་ཞེས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་
འབྱུང་ཞེས་པའི་ཆོག་ཟུར་གྱི་འབྱུང་ཞེས་

པ་སྐྱ་སྤྱི་གཉིས་ཀྱིས་བསྐྱོག་པ་འཕེན་པར་མངོན་ལ། ཇི་ལྟར་མངོན་ན། བདག་ལས་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཏུ་འབྱུང་བ་ལས། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་སྤྱིར་བདག་
ལས་མི་སྐྱེ་འོ། །ཞེས་པས་སྐྱེ་བ་དོན་

བཅས་དང་ཐུག་བཅས་འཕངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འཕངས་པའི་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་དེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་སྐྱབ་པའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པར་
སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་རང་ཉིད་

ཀྱིས་འདོད་པར་གདོན་མི་ཟེཿ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྒྲངས་ནས། དེ་ལྟར་རྟགས་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་། ཐུག་མེད་ལས་ལོག་ནས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་
སོང་ཕྱིན། དམ་བཅའ་བདག་སྐྱེ་མེད་

པ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པའི་དགག་པར་མི་འགྲོ་བའི་དབང་མེད་དེ། རྟགས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་སྒྲས་པ་ཉིད་ཀྱིས། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བ་གཞིར་བྱས་སུ་སྒྲས་ལ། སྐྱེ་བ་གཞིར་
བྱས་ཀྱི་སྟེང་ནས་བདག་སྐྱེ་

@009A ༄༄༅། །བཀག་པ་ན། སྐྱེ་བ་ལ་བདག་སྐྱེ་དང་གཞན་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཁ་ཚོན་ཚོད་པས་གཞན་སྐྱེ་འཕེན་པ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ལེགས་ལྷན་འབྱེད་རང་ཉིད་གཞན་སྐྱེ་འདོད་
པས་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་དེ་གཉིས་སུ་

ངེས་པར་སྒྲུའོ། །དེའི་སྤྱིར་བདག་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པའི་དམ་བཅས་བདག་སྐྱེ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་པས། བདག་སྐྱེ་བཅད་ཅམ་གྱི་མེད་དགག་ཏུ་མ་བསྐྱད་པར། དེ་འདྲའི་
དམ་བཅའ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་

མི་ལོག་པའི་རང་དབང་མེད་དོ། །དེ་ཡང་སྐྱེར་བའི་རྟགས་སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སུ་ལོག་པ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་དམ་བཅའ་བདག་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པས་ཆོས་གཞན་འཕངས་པས་
བདག་སྐྱེ་མེད་པ་ཅམ་དུ་མ་བསྐྱད་

པར། བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་ཅམ་མ་ཡིན་པའི་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་ལོག་དགོས་པ་ཡིན་གྱི། རྟགས་ལོག་པ་ལྟར། དམ་བཅའ་བདག་སྐྱེར་ལོག་དགོས་པ་དང་། གཞན་སྐྱེར་ལོག་དགོས་པ་ནི་
མིན་ནོ། །དོན་འདི་ལ་དགོངས་

ནས་རྣམ་པའགད་ཆེན་པོ་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། དངོས་ཟིན་གྱི་རྟགས་བསྐྱོད་དགོས་ན་དངོས་ཟིན་གྱི་དམ་བཅའ་ཡང་བསྐྱོད་དགོས་ཏེ། མཚུངས་པའི་སྤྱིར་རོ། །དེ་ལ་རྟགས་བསྐྱོད་པ་ལྟར་
བྱར་མེད་པས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་

བཅད་ཅམ་མིན་པ་བརྒྱུག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་ལ། དེ་ཡང་སྐབས་འདིའི་དངོས་ཟིན་གྱི་སྒྲུང་བ་ལ་ཡིན་གྱི། སྒྲུང་དང་སྐབས་འདིའི་ཡང་གྲངས་ཅན་ལ་འཕངས་པའི་ཐལ་འགྱུར་གྱི་
རྟགས་བརྒྱུག་པ་སོགས་མ་ཡིན་ཏེ།

@009B དེ་ཉིད་ལས། འདི་ཐལ་ཆོས་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྒྱུག་པས་ཞེས་ལཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། བདག་སྐྱེ་མེད་པ་རྟགས་སུ་མ་སྦྱས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དེ་འདྲའི་
ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པ་མ་ཡིན་པའི་

རྒྱ་མཚན་དུ་ཤེར་སྒྲོན་དུ་ཡང་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བརྒྱུག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་ལཤད་ཀྱི་རྟགས་བརྒྱུག་པས་ཞེས་མ་ལཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པ་བྱུང་བ་ལི་ཏར་ཡང་། བདག་
སྐྱེ་མེད་པ་ཐལ་འགྱུར་གྱི་རྟགས་སུ་མ་

བཀོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྗེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དགོངས་པ་སྒྲན་མེད་པ་ལྟངས་པའོ། །དེས་ན་བདག་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པ་འདི་མ་ཡིན་དགག་དུ་སོང་བ་འདིས། བདག་ལས་མ་
ཡིན་ཞེས་པའི་དགག་པ་འདི། མེད་དགག་ཁོ་

ནར་སངས་རྒྱལ་བ་སྐྱེས་པ་ཉིད་ཀྱང་འདོད་པར་མ་ཟད་ཐལ་རང་གི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་པ་མཐའ་དག་གི་འགངས་ཆེ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཡིན་པས་དེ་དང་
འགལ་བར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་དུ་དགོངས་

པའོ། །དེ་ལྟར་སྐྱེས་པ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱོག་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་བསྐྱབ་བྱར་འགྱུར་ཞེས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐྱེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་
ཀྱི་སྤྲེང་ནས་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་

ཕྱིན་གཞན་སྐྱེ་ལས་འོས་མེད་ཅེས་གཞན་སྐྱེ་འཕངས་བྱར་བརྩུང་ནས། བདག་སྐྱེ་བཀག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་མ་ཡིན་དགག་བསྐྱབ་བྱར་བྱེད་དགོས་པ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱི་དགོངས་
པའོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ནི་རྣམ་བཤད་ཆེན་མོ་ལས།

@010A ༄། །དེའི་ཆོ་སྐྱེ་བ་དོན་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་བདག་སྐྱེ་རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་མིན་ནོ་ཞེས་པས་གཞན་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
དགོངས་དོན་མ་མེད་པའོ། །དོན་བསྟུ་

ན། མདོར་བསྟན་གྱི་འབྲེལ་ངག་འདིའི་དངོས་ཟིན་ལ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གླེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་ཐལ། བདག་ལས་གླེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུང་འདི་ལས་
མ་བསྟན་ལ། ཐལ་འབྱུང་འདིས་བསྒྲོག་

པ་སྐྱབ་བྱེད་འཕངས་པ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། བདག་ལས་མི་གླེ་སྟེ། གླེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་པས། གླེ་བ་དོན་བཅས་དང་ཐུག་བཅས་སྟེར་
བའི་རྟགས་སུ་བཀོད་པ་འདིས། དངོས་པོ་

རྣམས་བདག་ལས་མི་གླེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་སོང་། དེ་སོང་བས་སྐྱ་སྐྱབ་གྱི་བྱབ་མཐའ་དང་འགལ་ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་གྱི་འབྲེལ་པའི་ཤིན་ཏུ་ཐལ་བར་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར་རོ། ཞེས་པ་ཡན་ལ་སྟོན་བརྗོད་པ་

ནི། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྟེར་ཚུལ་མ་དགོངས་པར། བདག་ལས་མི་གླེ་ཞེས་པའི་དམ་བཅའ་དེ་དངོས་སུ་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཆོག་ལས་ཤིག་ངེས་པར་འགོད་དགོས་
པ་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་མི་

མཐུན་པ་མེད་པར་བབྱང་བ་ལ་ཐུག་ཅིང་། མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་སྒྲིབ་ཚུལ་མ་དགོངས་པ་འདིས་ནི། སྤྱི་ཡོད་གི་དོན་མ་དགོངས་པ་ཡང་གསལ་བར་འགྲུབ་པོ། །དེའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་
ཚུལ་གྱིས་སྤྱི་ཡོད་གི་དོན་མ་དགོངས་

@010B པར་འཆད་ཀྱི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སྤྱི་ཡོད་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་བཙམ་ཞིག་མ་དགོངས་སོ། །ཞེས་རང་ལུགས་ལ་མདོར་བསྟན་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱི་ཡོད་ཞེས་པའི་ཆོག་འདི་སྤྱི་
ནས། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་བ་

དོན་མེད་པར་ཐལ། བདག་ལས་སྤྱི་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདི་ཁོ་ན་འགོད་ཐུབ་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་བབྱང་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་རྣམ་བཤད་རིགས་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། ལེགས་
ལྡན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་བ་དོན་མེད་དང་

ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པ་མ་དགོངས་པར་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་བ་དོན་དང་ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བ་འཕངས་པར་བབྱང་ནས་བསྐྱོད་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་ཞེས་སྤྱི་ཡོད་པར་ཕྱོགས་སྤྱོད་ཀྱི་ལུང་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
ཡང་གོང་ལྟར་ཡིན་ཏེ། སྤྱི་ཡོད་ཐུན་ཆེན་མོ་ལས་ཀྱང་

སྐྱར་ཡང་ཞེས་པའི་ཚིག་གཉིས་པོ་དེ་ཀ་རང་མ་དགོངས་པར་ནམ་གྱིས་འཚང་བའི་གཞི་དཔ་བཟོད་པར་བྱར་ཙམ་ཡང་མ་གསུངས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། དེ་ལྟ་བུའི་དགག་པ་
སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་འཇུག་པའི་ཚུལ་དཔལ་

ལྷན་ཟླ་བྲགས་གྱིས་ཚིག་གསལ་དུ་བཤད་པ་ནམས་མདོར་བསྟུས་ཤིག་བཤད་ན། སྐྱོན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་མཐོང་ངོ་ཞེས་སྐྱིར་བཤད་ནས། སོ་སོར་
འཆད་པ་ལ་ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། ཞེས་མཚམས་

སྐྱར་ནས། ཐོག་མར་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་སྐྱོན་སྟོང་བ་ལ། དེ་ལ་རེ་ཞིག་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་མ་བཟོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གང་སྟུས་པ་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན།
གང་གི་ཕྱིར་བདག་ལས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡོད་པ་རྒྱ་

@011A ལྟོ། ཉིད་དང་དེ་ཉིད་སྐྱེའོ་ཞེས་སྟུས་པ་ཡིན་ལ། ཡོད་པ་ནི་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མ་མཐོང་ཞིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་མཐོང་ལ། བྱོད་གྱིས་སྐྱེས་པ་སྐྱར་ཡང་སྐྱེ་བར་མི་
འདོད་ཅིང་། ཐུག་པ་མེད་པར་ཡང་

མི་འདོད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་བྱེད་ཅག་གི་ཚུད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རེལ་པོ་བདག་ལས་སྤྱི་བར་འདོད་པ་ལ་འདྲི་བར་བྱེད་པ་
ཡིན་ཏེ། གང་ལས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་

བཀོད་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་བ་འདི་དག་ཙམ་ཞིག་གིས་བཅུད་པ་ན། ཅི་པ་རེལ་པོ་ཁས་ལེན་པར་མི་བྱེད་དམ། འོན་ཏེ་པ་རེལ་པོ་རང་གིས་ཁས་སྒྲུངས་པ་དང་འགལ་བས་ཚུད་
པས་ཀྱང་མི་བསྐྱོག་ན་ནི། དེའི་ཚེ་ངོ་

ཚ་མེད་པ་ཉིད་གྱིས་གཏན་ཚིགས་དང་དཔེ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་འགྱུར་བའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཁོ་བོ་ཅག་ནི་བསྐྱོན་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཚུད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་སློབ་དཔོན་ནི་
གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་

དཔག་པ་འཚང་བར་བྱེད་པ་ནི་བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ལ་དགའ་བ་ཉིད་མཛོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་ཡང་སྐབས་འདིར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་ཏྲགས་བརྗོད་པ་ལ་དགོས་པ་
མེད་དེ། བྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་ལས་

སྐྱེ་ཞེས་པའི་དོན་རྒྱ་དུས་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ས་བོན་གྱི་དུས་ནས་མེད་ན་མི་སྐྱེ་བར་ཚོད་པ་ནི་འཐད་པ་དང་འབྲལ་བ་དང་སྐྱོད་རང་གི་
ཁས་སྦངས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་

@011B ཟིན་པ་དང་སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་ཡོད་པ་གཉིས་འགལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་གཉིས་གྱིས་པ་རོལ་གྲངས་ཅན་ལ་གློལ་བ་ན། རང་གི་ཁས་སྦངས་ལ་ནང་འགལ་མཐོང་ནས་བདག་སྐྱེ་
ཁས་ལེན་པ་ལས་བསྐྱོག་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་

ནང་འགལ་མཐོང་ཡང་མི་བསྐྱོག་ན་ནི། རང་རྒྱུད་ཀྱི་དཔེ་རྟགས་གྱིས་ཀྱང་བསྐྱོག་པར་མི་རྒྱས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཕྱི་གློལ་བ་དེ་ནི་བསྐྱོན་པ་སྟེ་རྟམ་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱོན་རྟམ་བྱེད་པ་དང་ལྷན་ཅིག་
དུ་ཚོད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་

ཕྱིར་སྐྱོབ་དཔོན་ལེགས་ལྷན་འབྱེད་ནས་ཕྱི་གློལ་བ་བསྐྱོན་བྱེད་པ་ལ་ཡང་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་ནན་གྱིས་འཛང་བར་བྱེད་པ་ནི་སྐྱོབ་དཔོན་རང་ཉིད་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་ལ་དགའ་བ་
ཅམ་དུ་ཟད་དོ། །དེར་མ་ཟད། གཞན་

ཡང་། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོག་ཁས་ལེན་མི་རིགས་པས་བྱལ་སྟེ། དབུ་མ་ཞེས་པ་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་ལ་ཟེར་ཞིང་། མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་ལྟ་བུ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
ཁས་ལེན་པར་འདོད་ན། རང་གི་མཚན་ཉིད་

ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྩ་ལ་གསུམ་ཁས་ལེན་པ་ལས་བརྒྱུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རང་རྒྱུད་ཀྱི་དོན་རང་དབང་ལ་བྱེད་པར་ཁྲིཀ་ཆེན་ལས་གསུངས། ཡང་ཆོག་གསལ་ལས། དབུ་མ་པ་ཡིན་ན་ནི་
རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དཔག་པ་བྱ་བར་རིགས་པ་ཡང་མ་

ཡིན་ཏེ། ཕྱོགས་གཞན་ཁས་སྒྲངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །འོ་ན་རང་རྒྱུད་ཀྱི་རྗེས་དཔག་མི་བཟོད་ཀྱང་། གཞན་གྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོག་སྟོན་མེད་གཅིག་ངེས་པར་བཟོད་
དགོས་པ་ལ་མ་བཟོད་དོ་སྟུམ་ན། དེ་ནི་ཕྱི་

@012A ཨྱེ། །ཤོ་ལ་ཐམས་ཅད་ལ་བཟོད་མི་དགོས་ཤིང་། གལ་ཏེ་འགའ་ཞིག་ལ་བཟོད་དགོས་ན་ཡང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོག་གསལ་ལས། དེ་ཡང་སྟོབ་དཔོན་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་
ཀྱིས་བཟོད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཇི་

ལྟར་ཞེན། གང་གི་ཕྱིར་དེས་ནི་འདི་སྐད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་བཤད་པའི་ཕྱིར་
རོ། །དེ་ལ་དེ་དག་ཅེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་རང་གི་

བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། འདིར་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་དག་ལ་ནི། ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་མདོར་བཞག་པའི་ངག་དེའི་
འགྲེལ་པའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་འདིས་ནི་ཆོས་མཐུན་

པའི་དཔེ་གཞན་ལ་རབ་རྒྱ་གྲགས་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ཉི་བར་བརྩུང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདིས་ནི་གཏན་
ཆོག་ས་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། དེ་ལྟར་གཞན་གྲགས་ཀྱི་རྟགས་དཔེ་ཡང་བཟོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལ་ནི་
ཡང་སྐྱེ་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་

པ་འདི་གོང་གི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་པར་འགྲེལ་བའི་ངག་ཡིན་ལ། ངག་དེས་རྟགས་དཔེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །བསྟན་ཚུལ་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་པས་ཆོས་ཅན་དང་། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་
པ་ཞེས་པས་གཏན་ཆོགས་དང་། རྣམས་

@012B ཞེས་པས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོར་བསྟན་གྱི་དེ་དག་ཅེས་པས། རྒྱས་བཤད་གྱི་བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་འཛིན་ལ། བདག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་པས་
གཏན་ཆོགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཏན་

ཆོགས་འཛིན་པའི་སྐབས་སུ་ཆོག་གསལ་ལས། རྣམས་ཞེས་པ་དོར་ནས་རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ཞེས་གསུངས་པས་ན། རྣམས་ཞེས་པའི་མང་ཆོག་གིས་མཐུན་དཔེ་བསྟན་པར་གཟུང་
བར་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་ཡན་ལག་ལྔ་དོན་

གྱིས་ཆང་བའི་སྐབ་ངག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། སྤྲུང་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་ནས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མདོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བུམ་
པ་བཞིན། ཞེས་པའོ། །གཞན་

གྲིས་སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་སྒྲོང་བ་ལ། ཆོག་གསལ་ལས། གཞན་གྲིས་སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་མ་བསལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ཞེ་ན། བྲངས་ཅན་པ་དག་མདུན་ན་གནས་
པའི་བྱམ་པ་མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་

ཅན་ནི། ཡང་མངོན་པར་གསལ་བར་མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་འདིར་དཔེ་ཉིད་དུ་བྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ལ་རྣམས་པའི་ངོ་བོར་གྱུར་ཅིང་། མངོན་པར་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་མ་ཡིན་པ་
སྒྲེ་བ་བཀག་པས་བྱུང་པར་དུ་བྱས་པ་ནི་

བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱུང་པ་ལ་སྐྱབ་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་འཕ་གཏན་ཆོགས་འགལ་བའི་དོན་ཉིད་དུ་དོགས་པ་ག་ལ་ཡོད། ཅས་གསུངས། དོན་ནི། གཞན་
བྲགས་ཀྱི་རྟགས་ལ་གཞན་གྲིས་གོང་དུ་

@013A ༄༄༅། །སྒྲིས་པའི་ཉེས་པ་གཉིས་པོ་དེ་མ་བསལ་བའི་སྒྲོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིའི་གཞན་བྲགས་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ནི་བྲངས་ཅན་གྲིས་རྒྱ་དུས་ན་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་ཡོད་པར་
འདོད་པའི་སྐྱ་གུ་ཆོས་ཅན།

སྐར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དེ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྱུ་བ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བུམ་པ་བཞིན། ཞེས་པ་འདི་ཡིན་ལ། མངོན་པར་གསལ་ཟིན་གྱི་བུམ་པ་སྐར་ཡང་
སྐྱེ་དགོས་པར་གྲངས་ཅན་གྱིས་

མི་འདོད་ཅིང་། དེ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་འདིར་མཐུན་དཔེར་བཟུང་བས་ན་གཏན་ཆོགས་འགལ་བའི་དོགས་པ་མེད་ལ། གྲངས་ཅན་གྱིས་མངོན་པར་མི་གསལ་བར་འདོད་པའི་དངོས་པོ་སྐར་
ཡང་མི་སྐྱེ་བ་གྲངས་ཅན་ལ་མ་གྱུ་བ་ཅིང་།

དེ་ཉིད་གཏན་ཆོགས་འདིར་སྐྱུ་བ་པས་ན་གྱུ་བ་ཟིན་བསྐྱུ་བ་པའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་དོ། །བསྐྱོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ནི། ཆོག་གསལ་ལས། ཐལ་བར་འགྱུར་བ་བསྐྱོག་པའི་དོན་
དང་ཡང་པ་རོལ་པོ་ཉིད་འབྲེལ་

བ་ཡིན་གྱི་ཁོ་བོ་ཅག་ནི་མ་ཡིན་ཏེ་རང་ལ་དམ་བཅའ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་གྱུ་བ་པའི་མཐའ་དང་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། ཅས་གསུངས། དོན་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་གྱི་
བསམ་ཆོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་དེ་ནི་

འགྲེལ་པའི་དོན་མ་ཡིན་པས། དེའི་བསྐྱོག་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་སྒྲིན་ག་ལ་ཡོད་འདིའི་ཐལ་འགྱུར་ནི་བསྐྱོག་དོན་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར་འཕངས་པ་མ་ཡིན་པར། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་དུས་ནས་
གྲུབ་ཟིན་པར་ཡང་འདོད་ཅིང་།

@013B ཡང་དེས་མི་ཆོག་པར་རང་གི་བདག་ཉིད་ལས་སྤར་སྐྱེ་དགོས་པར་ཡང་འདོད་པའི་གྲངས་ཅན་གྱི་ཁས་སྦངས་དེ་ལ་ནང་འགལ་བསྟན་ནས་འགོག་པའི་ཕྱིར་དུ། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་
ཅན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ཡིན་པར་

ཐལ། རང་གི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་འགལ་བརྗོད་ཀྱི་ཐལ་འགྱུར་ཙམ་ཞིག་བསྟན་པ་ཡིན་པས་ན། ཐལ་འགྱུར་དེའི་ཐལ་བ་སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་མེད་དང་ཐུག་མེད་ལས་
བསྐྱོག་པའི་དོན། སྤར་ཡང་སྐྱེ་བ་དོན་

བཅས་དང་ཐུག་བཅས་ནི། ས་རོལ་གྲངས་ཅན་གྱིས་ཁས་སྦངས་པ་དང་འབྲེལ་གྱི། ཁོ་པོ་ཅག་སངས་རྒྱས་བསྐྱུངས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ནི་དེ་འདྲའི་བསྐྱོག་དོན་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་མེད་པའི་
ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་ཐལ་འགྱུར་ངེས་

གྲངས་ཅན་གྱིས་བདག་སྐྱེ་འདོད་པའི་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་ཙམ་ཞིག་འདོད་ཀྱི། ཐལ་བའི་བརློག་དོན་ཁས་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཆོས་གཞན་སྐྱབ་པ་འཕེན་པ་མི་འདོད་པས་ན། གྲུབ་མཐའ་
དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཡང་མེད་པ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱས་དོན་གྱི་ཚུལ་དུ་མདོ་ཙམ་ཞིག་གོ་བདེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ཞིང་། ཆོག་དོན་མཐའ་དག་བཀྲོལ་ན་ཏེ་ཅང་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བྱིས་སོ། །སྤྲུལ་པ།
འིང་ནས་འདྲིས་པའི་ཉི་ཟེར་གྱིས་

བསྐྱངས་པའི། །སློ་བྱོས་འདབ་བརྒྱའི་ཕྱིང་བ་དགོད་པའི་དབྱ། །མཛད་བྱང་ཚུམ་པའི་དྲི་བཟང་འབྲིལ་བ་ན། །མཁས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བྱང་བ་དབང་མེད་གཡོ། །དག་པའི་གཏན་ཆོགས་རང་
བཞིན་དགའ་མ་ནི། །སྤེལ་ལེགས་ཆོག་གི་

@014A ༄༅། །དོ་ཤལ་གྱིས་སྤྲད་ནས། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདུད་རྩི་ཐོགས་པ་གང་། །མཁས་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་བརྟན་པ་འགོག་ཕྱིར་འོངས། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐྱབས་སུ་སྤྲུལ་པའི་ཆོག་
གོ། །ཎ། །དེ་ནས་གཞན་ལས་སྐྱེ་

བ་ནི། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྤྲེལ་སྤྲེལ་དང་གཅིར་བྱ་པ་སོགས་གཞན་སྤྲེལ་འགའ་ཡང་འདོད་ལ། གཞན་སྤྲེལ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུད་གཞན་ལས། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པའི་འབྲས་བུ་

གཞན་སྤྲེལ་འདོད་པ་ཤ་སྟག་གོ། དེ་ལྟ་བུའི་གཞན་སྤྲེལ་འགོག་པ་ལ། བྱུང་བུ་ལི་ཏ་སྤྲེལ་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་བྲངས་པ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་གཞན་ལས་ཀྱང་སྤྲེལ་བ་མེད་དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་

ཅད་སྤྲེལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་ལས་མི་སྤྲེལ་བར་མ་ཟད། གཞན་ལས་ཀྱང་སྤྲེལ་བ་མེད་དེ། རྒྱ་མཚན་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞན་སྤྲེལ་དོན་ནི་རང་དང་ངོ་བོ་ཐ་དད་པའི་རྒྱ་གཞན་

ལས་སྤྲེལ་བ་དེ་ཡིན་ཞིང་། དེ་འབྲའི་རྒྱ་འབྲས་ནི་གཅིག་ལ་གཅིག་མི་སྤྲེལ་པའི་འབྲེལ་མེད་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་འབྲེལ་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྲེལ་ནི། རྒྱ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བུ་ཡིན་མིན་ཐམས་ཅད་སྤྲེལ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་གྱིས་ཤེས་རབ་སྒྲོན་མར་སྒྲོན་བརྗོད་གསུངས་པ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། དེས་ན་དེ་ལ་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྐྱབ་

@014B པར་བྱེད་པ་བསྒྲོག་པ་བྱས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་བདག་གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྒྲ་མ་དང་
འགའ་བར་འགྱུར་རོ། །གཞན་དུ་ན་ཡང་ཐམས་

ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྐྱབ་པ་དང་སྐྱན་དབྱུང་བ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། ལྷ་སྒྲིབ་སྤྱི་ཉེས་སྐྱེ་བྱུང་
དག་རིམས་ལ་ཕན། །སྤྲད་འཛོང་རྣམས་

ལ་སྤྱིང་དུ་སྐྱབ་པ་འགའ་ཡང་མེད། །མིག་མའི་སྤྱིག་བདེུ་དག་ནི་སྤྱི་ཞིང་ཁ་བག་ཡོད། །ཁློ་བའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་ཆ་བའི་དུས་ན་བསིལ། །ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས།
དོན་ནི། སངས་རྒྱུས་བསྐྱངས་གྱིས་འགྲེལ་

ཚུལ་དེས་ན་འགྲེལ་ངག་དེ་ལ་ཁོ་ལ་བ་གཞན་གྱི་ཚེད་པའི་སྐྱགས་ཡོད་པ་སྟེ་སྐབས་ཉིད་པའི་སྟོན་ཡོད་པས་མི་རིགས་སོ། །ཚེད་པའི་སྐབས་ཇི་ལྟར་ཉིད་ན། འགྲེལ་ངག་གི་སྟོར་བ་བསྟོག་ན་
ནི། བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་བསྟོག་པས་དངོས་པོ་རྣམས་

བདག་གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚིག་གསལ་དུ་དངས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དོན་གཅིག་གོ། །སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་བསྟོག་པས།
འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཕྱོགས་སྔ་

མ་གྱུ་སྐྱབ་གྱི་ལུགས་དང་འགལ་བའི་ཉིས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྟགས་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་བསྟོག་པས་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ཚུལ་ནི། དངོས་ཟིན་གྱི་
སྟོར་བ་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། གཞན་

@015A ༄༄༅། །ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འདི་ལ་ནི་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པའི་སྐྱབ་བྱེད་ཚུལ་གསུམ་པའི་གཏན་ཚིགས་སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་རང་ཉིད་འདོད་པ་

ཞིག་མེད་པར་མ་ཟད་ཉ་ཅང་འབྲེལ་མེད་པར་འོག་ནས་འཆད་པ་ལྟར་ཡིན་པས། ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པ་བརྒྱུག་པ་འཕེན་པའི་ཚིག་ཡིན་པར་མངོན་ལ། དེ་ཡང་གལ་ཏེ་གཞན་ལས་སྐྱེན་
ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་

བར་འགྱུར་བ་ལས། དེ་བརྒྱུག་སྟེ་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལས་མི་སྐྱེའོ་ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུག་ལ། དེ་ལྟར་རྟགས་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བར་བརྒྱུག་
པའི་རྣམ་པས། གཞན་སྐྱེ་མེད་ཅེས་

པས་དགག་བྱ་གཞན་སྐྱེ་བཞག་ཙམ་དུ་མ་བསྐྱད་པར་བསྐྱབ་ཆོས་བདག་གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་འཕེན་པའི་མ་ཡིན་དགག་དུ་སོང་ངོ། །དེར་སོང་བའི་ཉིས་པ་ནི། ཕྱོགས་སྔ་མ་
ལྷ་སྐྱབ་གྱིས་གཞན་ལས་མིན་ཞེས་

གསུངས་པ་གཞན་སྐྱེ་བཞག་ཙམ་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ་སྒྲམ་དུ་དགོངས་སོ། །འོ་ན་སྐྱ་སོར་བཞག་པ་ལ་ཉིས་པ་ཅི་ཡོད་ཅེན། དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞན་དུ་ན་ཡང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས། དོན་ནི། དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་

ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིང་དུ་མ་གྱུ་བ་པའི་ཕྱིར་སྟོགས་ཆོས་སུ་མི་རུང་ཞིང་། སྟོགས་ཆོས་སུ་མི་རུང་བ་དེ་ལ་རང་སྟོགས་ཀྱི་དམ་
བཅའ་གཞན་སྐྱེ་མེད་པ་སྐྱབ་པ་ཡང་

@015B མེད་ལ། གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་པ་ལ་མངོན་སུམ་ལས་སོགས་པའི་གཞོད་པ་ཡང་འབྲེལ་ངག་དེས་མ་བསྟན་པས་ན་གཞན་སྟོགས་སུ་ན་དཔྱད་བ་ཉིད་ཀྱང་མེད་པའི་ཉེས་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། དེ་ནི་སྤར་གཞན་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་

སྐྱས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་སྐྱས་པས་ན། དོན་གོང་འོག་གཉིས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། སེུ་བཙུ་པའི་ངག་ ཁྲ་སྒྲང་སྒྲི་ཏེས། ཞེས་བྱ་བ་ནས།
ཟླ་བའི་འོད་ཟེར་དག་ནི་ཆ་བའི་དུས་ན་

བསིལ། །ཞེས་པའི་བར་བཞིན་ཏེ། དེའི་རྒྱང་པ་དང་པོས་སྒྲན་དཔྱད་དང་། གཉིས་པས་འདོད་པ་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པས་གཡོས་མཁན་དང་། བཞི་པས་དུས་ཚོགས་ཀྱི་གནས་སྐབས་
བསྟན་པས་ཚིག་གི་དོན་བཞི་པོ་ལྟག་འོག་མ་

འབྲེལ་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བའི་དོན་ནོ། །དེས་ན་གོང་གི་གཞན་སྐྱེ་མེད་ཅེས་པ་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པ་ལ་ལོག་པ་མི་རུང་བ་ནི། གཞན་ལས་མིན་ཞེས་པ་འདི་དོན་དམ་པའི་གཞན་སྐྱེ་འགོག་
པའི་སྐྱབས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟགས་འགའ་ཞིག་

ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་སྟེང་ནས་གཞན་སྐྱེ་དངོས་སུ་བཀག་པ་ན། འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པས་བདག་གམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ཅི་རིགས་བསྟན་དགོས་པ་ཡང་གཞན་སྐྱེ་
བཀག་པའི་སྟེང་ནས་འགའ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་

ན་ནི། སྐྱེ་ཚུ་ལ་དེ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་དགོངས་པ་སྒྲངས་ནས་དགག་པ་རྣམ་པ་གཉིས་མཛད་དོ། །འདིས་ནི་ལེགས་ལྡན་འབྲེད་ཀྱིས་སངས་
རྒྱས་བསྐྱེད་ས་གཞན་སྐྱེ་ཐ་སྟོན་དུ་ཡང་

@016A ༄༄༅། །མི་བཞེད་པ་མ་དགོངས་པ་གསལ་བར་འགྲུབ་གོ། །དེ་འདྲའི་སྐྱོན་སྟོང་བ་ན། ཆོག་གསལ་ལས། འདི་ལ་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། གོང་ཁོ་ནར་བསྟན་ཟིན་པའི་
ཕྱིར་དང་། གཞན་གྱིས་དམ་

བཅའ་བའི་དོན་སྲུང་འབྱོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། སྲུང་འབྱོན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་གྲིན་འོ། །དེས་ན་སྤྲུང་ཡང་འབད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བདག་
སྐྱེ་འགོག་པའི་སྐྱབས་སུ་མ་ཟད་གཞན་སྐྱེ་

འགོག་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་སྐྱོན་བརྗོད་འདི་ལ་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འབྲེལ་མེད་ཚུལ་གོང་ཁོ་ནར་བསྟན་ཟིན་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅུང་ཟད་བཤད་ན། རང་རྒྱུད་ཀྱི་
ཕྱོགས་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་མེད་

ཀྱང་སྐྱོན་མེད་པར་མ་ཟད་དེ་འདྲའི་གཏན་ཆོག་འགོད་མི་རིགས་ཤིང་། གཞན་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཡོད་པར་དམ་བཅའ་བའི་དམ་བཅའ་ནི། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་
ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་

པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འགྱུར་འདིས་སྲུང་འབྱོན་པར་བྱེད་ཅུས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཕྱོགས་སྲུང་དབྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པའི་སྐྱོན་མེད་པས་ན་སྐྱོན་བརྗོད་པ་འདི་ནི་གྲིན་སྟེངས་པའོ། །རྒྱ་མཚན་
དེས་ན་སྤྲུང་ཡང་དེ་བརྗོད་པའི་

ཕྱིར་འབད་པར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་འདི་ནི་སྤྱན་འབྱེན་པའི་ཐལ་བ་ཙམ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ངེས་པ་འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས། རང་གི་
མཚན་ཉིད་ཀྱིས་བྱུང་པའི་རྒྱ་གཞན་ལས་

@016B དེ་འབྲེལ་འབྲས་བྱ་གཞན་སྐྱེ་བ་འགོག་ལུས་པས་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་ཐལ་འབྱུར་གྱིས་བསྐྱོག་
པ་སྐྱབ་བྱེད། དངོས་པོ་རྣམས་ཚོས་ཅན། གཞན་

ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། འགའ་ཞིག་ལས་འགའ་ཞིག་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་འཕངས་ཀྱང་། གཞན་སྐྱེ་བཅད་ཙམ་གྱི་བྱུང་མཐའ་དང་མི་འགལ་ཏེ། གཏན་ཚིགས་དེས་གཞན་སྐྱེ་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་དགོངས་ནས། རྗེ་

བདག་ཉིད་ཆེན་པོས། འདི་ལ་རྒྱ་འབྲས་ངེས་པའི་གཏན་ཚིགས་ཀྱིས་གཞན་སྐྱེ་མེད་པར་སྐྱབ་པར་ཡང་ལུས་པས་བསྐྱོག་པ་འཕངས་ཀྱང་བྱུང་མཐའ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། གཞན་སྐྱེ་
རྣམ་པར་བཅད་པ་ཙམ་ཞིག་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། ༥ །གཉིས་ཀ་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་གཅིར་བྱ་པ་རྣམས་འདོད་ལ། བྱངས་ཅན་ནི། ལྷ་གྲ་ལྷ་བྱ་རྒྱ་ས་བོན་དང་། རྒྱུ་ས་དང་རྒྱ་ལྷ་ལས་སོགས་པ་སྟེ། རྒྱ་དང་རྒྱུ་དེ་
གཉིས་ལ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བ་དང་མ་སྐྱེ་བའི་

ཐ་སྟད་བྱེད་དེ། ཆ་ཐ་དད་པར་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆ་ཐ་དད་པར་གནས་པའི་སྟོན་ས་སོ། །དེ་ཡང་ས་བོན་ལྷ་བྱ་རྒྱ་གྲ་དང་ཆ་ཐ་མི་དད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་རྣམ་པར་མ་སྐྱེ་བའོ། །རྒྱ་ལྷ་ད་
དང་ས་ལས་སོགས་པ་ནི་རྒྱ་གྲ་དང་ཆ་ཐ་དད་པའི་

ཕྱིར། དེའི་རྒྱ་རྣམ་པར་སྐྱེ་བའོ། །གཅིར་བྱ་པ་ནི། རྒྱ་བྱ་ལྷ་བྱ་རང་རྒྱ་འཇིམ་པའི་བདག་ཉིད་ལས་སྐྱེ་བས་ན་འཇིམ་པ་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། རྒྱ་མཁན་དང་འཁོར་ལོ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་
གཞན་སྐྱེར་འདོད་ཅིང་། ལྷས་བྱིན་ལྷ་བྱ་ཆོ་

@017A ལྷ། །སྤྱི་མའི་སྟོག་གི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་པ་ལས་སྐྱེ་བས་ན་སྟོག་ལ་ལྟོས་ཏེ་བདག་སྐྱེ་དང་། ས་མ་སོགས་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞན་སྐྱེར་འདོད་དོ། །དེ་འགོག་པ་ལ་བྱུང་བ་ལི་ཏ་ལས།
བདག་དང་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་

སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གཉིས་ཀའི་སྐྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སྤྱོད། ༥ རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་ནི་རྒྱང་འཕེན་པ་རྒྱང་ཕན་པ་ཞེས་འབྱུང་ཡང་དོན་གཅིག་གོ། དག་འདོད་
དོ། །དེ་ལ་དྲང་སྟོང་འཇིག་རྟེན་མིག་ཅས་བྱ་བས་གྲངས་ཅན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་

ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་ནང་གི་གཅིག་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱང་འཕེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་འབུམ་བྱས་ཤིང་། དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་རྣམས་ནི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་
ལས་སྐྱེ་སྟེ།

ལུས་སྣ་ཆོགས་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན། མ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་ཁ་དོག་སྣ་ཆོགས་པ་དངོས་པོ་གཞན་ལ་མི་སྟོས་པར་རང་གི་ངང་གིས་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །འགྲེལ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་
བརྟུལ་ཞུགས་སུ་དྲངས་པ་ལྟར་བཤད་དོ། ། ཞེས་པའི་གཏཏན་ཆོགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་

སྐྱེ་བར་སྤྱོད། །དེ་འགོག་པའི་ཕྱིར། བྱད་རྩ་ལྔ་ཡི་ཏ་ལས། དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་པ་ལས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། ཏྲག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་འགྲེལ་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་སུ་དྲངས་
པ་ལྟར་བཤད་དོ། །ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་

འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བོང་གི་དེར་མ་ཟད་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་མེད་པ་ལས་སྐྱེ་བ་མེད་དེ། གལ་ཏེ་
སྐྱེ་མེད་པར་ཡང་སྐྱེ་ན་ནི། ཏུས་འདིར་སྐྱེ་དང་

@017B འདིར་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་དང་། ཡུལ་ཡང་འགའ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེ་བ་དང་འགའ་ཞིག་ཏུ་མི་སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་ཅན་གྱི་སྐྱེ་མེད་པས་ན། ཏུས་ཏྲག་ཏུ་སྐྱེ་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་འབྲས་བྱ་མ་
ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐྱེ་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བའི་

ཕྱིར་དང་། དེར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་པ་རྣམས་སྐྱུ་གུའི་ཕྱིར་ས་བོན་འདེབས་པ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ལེགས་ལྷན་
འབྲེད་གྱིས། དེ་ལ་ཡང་སྒྲགས་ཡོད་པའི་ཆོག་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གལ་ཏེ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པ་ལྗོག་པའི་ཆོག་གི་དོན་མངོན་པར་འདོད་ན་དེས་འདི་སྐད་བསྟན་པར་འགྱུར་ཏེ། དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་ལས་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལན་
འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་།

ཚུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ་སྤར་སྤྲས་པའི་སྦྱོན་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། ཁྲི་སྟེ་གཞན་དུ་ན་ཡང་། རོན་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། སྤར་མ་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། གོང་གི་དེར་མ་ཟད། ལཤད་

མ་ཐག་པ་དེ་ལ་ཡང་གྲགས་ཡོད་པའི་ཚིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་མི་རིགས་སོ། ཁྲི་སྟེ་ཡོད་ན། དངོས་ཟིན་གྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྦྱི་སྟེ། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་
ཅད་སྦྱི་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་

དོན་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་སྦྱོར་བ་ལྟོག་པའི་དོན་མངོན་པ་སྟེ་གསལ་བར་འདོད་ན་ནི། སྦྱོར་བ་དེའི་ཏྲགས་བྱུར་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་ཞེས་པས་ལྟོག་པ་འཕེན་པའི་ཚུལ་ནི། རྒྱ་མེད་
ལས་སྦྱི་ན། ཏྲག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་

@018A ༄༄༅། །སྦྱི་བར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ལས། ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྦྱི་བའི་ཕྱིར་དང་། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཞེས་འཕངས་ལ། དེ་

སྒྲུབ་ལན་འགའ་ཁ་ཅིག་ལས་ཁ་ཅིག་སྐྱེ་བ་དང་། ཚུམ་པ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་སྒྲིང་ན་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བ་བཀག་པས། རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བ་ཙམ་དུ་མ་བསྐྱད་པར་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་འཕངས་ཤིང་། དེ་འཕངས་པས་གྲུབ་

མཐའ་དང་འགལ་ཚུལ་གོང་དུ་བཤད་པ་སྒྲུབ་རོ། ཁྱི་སྒྲིབ་གཞན་དུ་སྐྱ་སོར་བཞག་ན་ཡང་དོན་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། ཁྱིས་དོན་དུ་ན། འབྲེལ་ངག་དེས་དངོས་པོ་རྣམས་རྒྱ་མེད་ལས་མི་སྐྱེ་བར་སྐྱབ་པའི་གཏན་ཆོག་སྔ་ཡང་

དག་དངོས་སྒྲུ་མ་བཅོད་པ་ལ་སྐྱོན་བཅོད་པ་འོ། སྐྱོན་དེ་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོག་གསལ་ལས། འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། སྒྲུབ་ལན་བཏབ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ཁྱིས་གསུངས། དོན་ནི། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་ཀྱི་སྐྱོན་བཅོད་འདི་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ལྷོག་

དོན་ཁས་སྒྲུངས་པའི་སྐྱོན་སྐྱབ་མཐའ་དང་འགལ་བ་ཡང་མེད་ལ། སྐྱ་སོར་བཞག་ལ་དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། ཏྲག་དུ་ཐམས་ཅད་ལས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བར་ཐལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར། ཚུམ་པ་ཐམས་ཅད་དོན་མེད་པར་

ཐལ། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་འགལ་བརྗེད་ཀྱི་ཐལ་འབྱུར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དོན་འབྲེལ་མེད་མ་ཡིན་ལ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་བརྗེད་མི་རིགས་ཤིང་། ཐལ་འབྱུར་དེས་རྒྱ་མེད་
ལས་སྐྱེ་བ་འགོག་ཅུས་པ་སོགས་གོང་།

@018B དུ་ལན་བཏབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་གོ་ཅུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡིན་ནོ། ལེགས་ལྷན་འབྲེད་དང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་གཉིས་ཀྱིས། དབང་ཕྱུག་དང་བྲུབ་
འཇུག་དང་སྐྱེས་བུ་དང་དུས་ལས་སོགས་པ་རྒྱུར་སྦྲེ་བ་

རྣམས་ཀྱང་རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་སྦྲེ་བའི་ཁོངས་སུ་བསྟུས་ནས་བཤད་པ་ནི། རང་འབྲེལ་ལས། གལ་ཏེ་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། སྐྱེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཞན་
མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཐེ་ཆོམ་མེད་པར་དེ་བདག་

གམ་གཞན་ནམ་གཉིས་ཀའམ་རྒྱ་མེད་པ་ཞིག་ལས་སྐྱེ་བའི་དམིགས་པར་འབྱུར་བ་ཞིག་གོ། །གང་དག་དབང་ཕྱུག་ལས་སོགས་པ་དག་ལས་དངོས་པོ་རྣམས་སྐྱེ་བར་མངོན་པར་འདོད་པ་དེ་
དག་གི་ལྟར་ན་ཡང་། དབང་ཕྱུག་ལས་སོགས་

པ་དེ་དག་བདག་ཏུ་འགྱུར་བའམ། གཞན་ཏུ་འགྱུར་བའམ། གཉིས་ཀར་གྱུར་པ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དབང་ཕྱག་ལས་སོགས་པ་རྒྱུ་སྒྲ་བ་དག་ཀྱང་བཤད་ཟིན་པའི་སྒྲོན་ལས་མི་འདའ་སྟེ།
དེའི་ཕྱིར་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་

གཞན་ལྔ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ལ། རྣམ་པར་རྟོག་པ་བཞིས་སྐྱེ་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །ཞིས་གསུངས་པ་འདིས་
བཀག་ཅིང་། དངོས་པོ་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་ན་

སྐྱེ་ཚུལ་བཞི་པོ་འདི་ལས་གཞན་མི་སྲིད་པ་དང་། གོང་གི་རིགས་པ་རྣམས་གཏན་ཆོགས་སུ་བསྒྲིལ་ཏེ་མདོར་བསྟན་ན། དངོས་པོ་རྣམས་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་སྟེ། མཐའ་བཞི་གང་
རུང་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞིས་པ་ཡང་བསྟན་

@019A ༄། །ཏོ། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞིའི་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འདོད་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་སྐྱེ་བ་འགོག་པའི་རིགས་པའི་གཙོ་བོ་ནི། རྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་རིགས་པ་ཡིན་པས། མཐའ་

བཞིའི་སྐྱེ་འགོག་གི་རིགས་པ་མཐའ་དག་ནི་མཐར་གཏུགས་ན་རྟེན་འབྱུང་གི་རིགས་པ་ལ་རག་ལས་པ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་པ་འདི་ལ་རིགས་པ་འི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་གསུངས་ཤིང་། རིགས་པ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། དབང་ཕྱུག་དང་།

དུས་དང་། གཙཿ་བོ་དང་། བྱབ་འཇུག་དང་། བདག་གཞན་ལས་སོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བར་འདོད་པའི་ལྟ་ངན་གྱི་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད་དེ་འཇུག་པ་ལས། གང་ཕྱིར་དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་རབ་འབྱུང་བས། །རྟོག་པ་འདི་དག་བརྟག་པར་

མི་རྣམས་པ། །དེའི་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་རིགས་པ་འདི་ཡིས་ནི། །ལྟ་ངན་བ་མཐའ་དག་གཙོད་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་སོ། ༥ །ཡང་འདི་ལས་འཕྲོས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གཏན་ཆོགས་འགོད་ཚུལ། དེ་ལྟར་བཀོད་པའི་གཏན་ཆོགས་

ཀྱི་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས། ཏྲགས་སོགས་ཀྱི་ངོས་འཛིན་དང་མིང་གི་རྣམ་གངས་རྣམས་བཤའ་ན་ལས་དང་པོ་པ་སོགས་འགའ་ལ་ཕན་པར་འབྱུང་བས་བཤའ་པར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གཏན་ཆོགས་དེ་འགོད་ཚུལ་

ནི། ལྷ་གྲུ་ཆོས་ཅན། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་སྟེ། ཏིན་འབྲེལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གཟུགས་བརྒྱན་བཞིན། ཞེས་སོ། །དེའི་ཆོས་ཅན་ནི་ལྷ་གྲུ་ཡིན་ལ། ཆོས་ཅན་དང་། ཚུད་གཞི། རྗེས་སུ་
དཔག་བྱའི་གཞི་རྣམས་རྣམ་གྲངས་

@019B སོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཅན་ཟེར་བ་ནི། ཆོས་གཉིས་དང་ལྡན་པས་ན་དེ་ལྟར་བཟོད་དོ། །ཆོས་གཉིས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཕྱོགས་ཆོས་ཏིན་འབྲེལ་གཉིས་
ཡིན་ནོ། །དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ལྷ་གྲུ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་

པའོ། །བསྐྱབ་བྱ་དང་ཕྱོགས་གཉིས་དོན་གཅིག་གོ། །དེའི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དེའོ། །དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཟེར་བ་ནི། གཞི་ཆོས་ཅན་གང་གི་སྟེང་དུ་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བྱའི་ཆོས་ཡིན་པས་སོ། །ལྷ་གྲུ་རང་

བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཙམ་ལས་མི་ཟེར་བ་ནི། ལྷ་བ་བྱེད་ཀྱི་གཏན་ཆོགས་ཏིན་འབྲེལ་གྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཙམ་ཡིན་པས་སོ། །ཡང་གཞི་ཆོས་ཅན་ལྷ་གྲུའི་སྟེང་གི་ཆོས་རང་
བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཞེས་པས་ཀྱང་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་

ཞེས་པ་གོ་བར་ཉུས་སོ། །བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་ཕྱོགས་ཞེས་པའི་མིང་ཡོད་ཀྱང་ཕྱོགས་དངོས་མིན་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཕྱོགས་དངོས་ཡིན་པ་ནི། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། ཕྱོགས་ཞེས་
བྱ་བ་ནི། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱོགས་

ཏི། ཞེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་དངོས་མིང་དང་། ཡང་ཆོས་ཅན་སྟོན་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱོགས་ཏི་ཆོས་ཅན་ཡིན་ནོ། ཞེས་དང་། བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕྱོགས་ཏི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཡིན་ནོ་
ཞེས་བཏགས་པ་བར་བཤད་དོ། །དེས་ན་ཆོས་དང་

ཆོས་ཅན་རེ་རེ་བ་ལ་བཏགས་མིང་དང་། ཆོགས་པ་ལ་དངོས་མིང་ཡིན་ནོ། །དམ་བཅའ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་བྱ། བསྐྱབ་བྱ་རྣམས་རྣམ་གངས་སོ། །དེའི་ཏྲགས་ནི་རྟོན་འབྲེལ་ཡིན་
ནོ། །ཏྲགས་དང་། གཏན་ཆོགས། རྒྱ་མཚན། སྤྱབ་བྱེད། ཤེས་བྱེད།

@020A ༄༄༅། །གོ་བྱེད། འཐད་པ། རིགས་པ་རྣམས་རྣམ་གངས་སོ། །ཕྱོགས་ཆོས་ཀྱང་དེའི་མིང་ཡིན་ལ། ཕྱོགས་ཆོས་ཟེར་བའི་ཕྱོགས་ནི་བསྐྱབ་བྱའི་ཕྱོགས་གཅིག་ཆོས་ཅན་དང་། ཆོས་
ནི་ཆོས་ཅན་དེའི་ཆོས་གཉིས་ལས་

གཏན་ཆོག་གི་ཆོས་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བསྐྱུས་པའི་ཕྱོགས་དེའི་གཏན་ཆོག་གི་ཆོས་ཡིན་པས་ཕྱོགས་གི་ཆོས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
སོ། །མཐུན་དཔེ་སྒྲོར་རྩལ་ནི། དེ་ཡང་ཆོས་

མཐུན་པའི་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དོན་གྱི་ཆོས་ཅན་སྤྱུ་གུ་ལ་བསྐྱུབ་བྱའི་ཆོས་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྐྱབ་བྱེད་ཏྲགས་གྱི་ཆོས་ཏིན་འབྲེལ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་དཔེའི་ཆོས་ཅན་
གཟུགས་བརྟན་ལ་ཡང་། རང་བཞིན་གྱིས་མ་

གྲུབ་པ་དང་། ཏིན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་གཉིས་ཡོད་པས་ན་དེ་སྐྱད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ཡང་སྤྱན་རས་གཟིགས་བརྟུལ་ཞུགས་ལས། དེ་ལ་དཔེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཆོས་ཅན་གང་ལ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བ་དང་།
སྐྱབ་པའི་ཆོས་ཡོད་པའི་དཔེ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པས་

སོ། །འོ་ན། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་སྟོང་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས། དེ་སྟོང་ཉིད་ཡིན་མོད་ཀྱང་སྐྱབས་འདིར་མཐུན་དཔེར་བརྩུང་བ་ནི། དེའི་འབྲེལ་སྒྲོར་བ་སྐྱབས་སུ་བབས་པའི་
ཕྱི་རྒྱལ་གྱིས་དེའི་སྒྲོལ་ཏུ་གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་

མེད་པ་ངོས་ཟིན་པ་ཡིན་པས་ན་དེར་བཟུང་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། འཇིག་རྟེན་ན་བརྟུན་པར་མ་གྲགས་སམ་སྒྲིམ་ན། འཇིག་རྟེན་རང་འགའ་བའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་གཟུགས་བརྟན་བྱད་བཞིན་
དུ་སྒྲུང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པ་རྟོགས་ཅུས་ཤིང་། དེ་ལྟར་

@020B སྒྲུང་བ་བརྟུན་པར་ཡང་གྲགས་ཀྱང་། གཟུགས་བརྟན་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་ནི་ཐ་སྙད་པའི་སློང་དེས་རྟོགས་མི་ཅུས་སོ། །འདི་དག་ལ་ཉེ་བར་མཁོ་བའི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཤིན་དུ་
མང་ཡང་ཉ་ཅང་མངས་ན་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་དང་གཞན་འགའ་ཞིག་

མགོ་འཁོར་བའི་རྒྱུ་དུ་འབྱུང་བས་དེ་ཙམ་ལས་མི་སློའོ། །སྒྲིམ་པ། མཐུ་མེད་སྤྱིད་ན་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་སློབ་གྲོས་ཆེན་པོའི་ཉོར་བྱ་ཡིས། །མཐུ་བྲལ་གཏམ་གྱི་མཁོ་དགུའི་འབྱོར་བ་
འབད་མེད་ཆར་དུ་བརྟེན་བ་ན། །མཐུ་ཡས་མཁས་པའི་སྒྲིམས་པ་

འགོག་ཕྱིར་སྒྲིབ་པའི་ཞབས་གྱིས་བྱས་པའམ། །མཐུ་མའི་དུས་འདིར་མེད་བྱུང་གཏམ་འདི་ཆེས་ཆེར་མཚར་ཞེས་སྒྲིང་བར་འོས། །རྣམ་མང་གཞུང་གི་གི་སར་སྟེ་བའི་དྲི། །རྣམ་ཀུན་ཚུལ་
བཞིན་སྤངས་པའི་སྐལ་བཟང་ནི། །རྣམ་བཟུང་གི་ཕྱེད་སྟེལ་བའི་ངོ་

མཚར་ལ། །རྣམ་དཔྱད་གཞུང་གནས་སྒོ་ཡིས་རོལ་ཅིག་དང་། །རབ་གསལ་ཆོག་གི་དྲི་བཞོན་གྱིས་བོས་པའི། །ཟབ་བསྐྱིང་དགའ་གནས་མ་ལ་ཡ་ཡི་དྲིས། །ཁྱོད་ཀྱི་སྤིང་ལ་མད་བྱུང་
བདུད་ཅི་ནི། །ཅི་དགར་སྟེར་བ་ད་གདོད་འཆལ་བར་འགྱུར། །འོན་ཀྱང་འཆིང་

བས་སྟོད་པར་མ་གྱུར་པའི། །བྱིས་སྟོས་དཔུང་ཕྱིར་ནོངས་པའི་དྲི་མ་ནི། །མཆིས་ན་གཞུང་གནས་མཁས་ལ་བདག་འཆགས་ཤིང་། །ཕྱོགས་འཛིན་སྤང་ཞུགས་བྱེད་ལ་སྟོས་པ་ཅི། །ཚུལ་
འདིའི་དགོ་ཆོགས་གང་ཞིག་མཆིས་པ་དེ། །མ་ལུས་རྒྱལ་བའི་དམ་

ཆོས་འཛིན་པ་དང་། །རྣམ་དག་ལམ་བཟང་འདི་དང་མི་འབྲལ་བར། །སླེ་ཀུན་བྱང་གོལ་ཆེན་པོར་བཀྱི་ཕྱིར་བསྟོ། །ཞེས་རབ་འབྱམས་སྤྱོད་བསྟུང་བསྟན་དར་རྒྱས་སོགས་འགའ་ཞིག་གིས་ནན་གྱིས་
བགྱིས་ཤིག་པའི་ངོར། །དགའ་བཅུའི་མིང་ཅན་རྒྱ་མཚུངས་སྤྱིས་གཞུང་ཆེན་མོ་དུ་མ་ལ་དཔུང་

@021A ༄༅། །བཞིབ་ཏུ་བྱས་ཤིང་། །ཡུལ་བཅུན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་སྤྱོད་ན་གཞིར་བཞག་ནས་རང་གི་གོ་ཆོད་ལྟར། །ལན་ཅིག་མ་ཡིན་པར་བརྟགས་ཤིང་དཔུང་དེ་བྱས་ཁུལ་ཡིན་པ་འདི་ནི།
ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་སེར་ཐེག་ཆེན་གླིང་གི་ལྟོ་བ་དགོ་འདུན་འདུས་པའི་གཙུག་

ལག་ཁང་གི་ཉེ་འདབས་སུ་སྤུར་བའོ། །གལ་ཏེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སོགས་ཀྱིས་ནོངས་པར་གྱུར་ན་མཁས་པ་ཐུགས་གཞུང་པོར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སུན་འབྱིན་པར་མཛོད་ཅིག། །ལེགས་པའི་ཆ་ཐམས་ཅད་

མཆོད་པའི་ཚུལ་དུ་འབྱུང་ལོ། །འོན་ཀྱང་དོན་ལ་ཞུགས་མ་ཞུགས་གྱི་དཔུང་པ་མེད་པར་ཆོག

ཅམ་ཞིག་ལ་རྩོད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ནི་སྤྲིང་པོ་མེད་ལ། དོན་ཁོན་ལ་བརྟགས་པ་མཛད་ནས་ཆོག་གི་ཆ་ལ་འང་ཆོག་ཅེ་ཅེ་འོ་གཤོང་ཅམ་མ་ཡིན་པར་སྒྲིའི་རྩལ་པ་སྒྲོར་ཚུལ་དང་མོར་བ་དང་། རིགས་པ་དང་མ་
འབྲེལ་བ་སོགས་ནི་གནད་འཇུགས་པའི་སྒྲོན་ཡིན་པས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་གཟེགས་པ་ཞུ། །

སྤྱི། འཕགས་ཡུལ་ཐལ་རང་མཁས་དབང་གི་ །དགོངས་དོན་དགའ་གནད་ཡིད་བཞིན་ནོར། །ལག་མཐིལ་སྒྲོལ་བའི་ལེགས་བཤད་འདི། །ཟབ་དོན་ལྟ་བའི་མིག་ཏུ་བྱམས། །དེ་ཕྱིར་མདོ་
སྒྲགས་གཞུང་སྤྱི་དང་། །ཐ་སྙད་རིག་པའི་

ཕྱང་འཛིན་པའི། །གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་སྤྱི་བའི་དབང་། །བཤེས་གཉིན་བྱམས་པ་འོད་ལྡན་གྱིས། །གང་མཁོའི་ཆ་རྒྱུན་རབ་སྦྱར་ཏེ། །ཆོས་སྤེལ་ཆེན་པོ་སྤྱི་འབྱམ་དུ། །པར་དུ་བསྒྱུན་
པའི་དགོ་ཆོགས་མཐུས། །འགྲོ་ཀུན་བྱང་

ཆེན་སྦྱར་ཐོབ་ཤོག ། །།ཅེས་པ་འདི་ནི་སྒྲོམ་ལས་པ་དབྱངས་ཅན་དགའ་བའི་སྒྲོ་གྲོས་གྱིས་སྤྱག་བྲིས་སུ་བགྱིས་པའོ། །།སྐྱེ་མཆོལ་ལོ། །